

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Valentové a soudců JUDr. Lenky Matyášové, Ph.D. a JUDr. Jakuba Camrdy, Ph.D. v právní věci žalobce: **a) RLRE Columba Property, s. r. o.**, se sídlem Praha 3, Chrudimská 2526/2a, **b) MS development s. r. o.**, se sídlem Praha 10, Donská 275/9, **c) J. H.**, **d) Ing. J. K.**, **e) Z. K.**, **f) K. M.**, **g) JUDr. M. Š.**, všichni výše uvedení zastoupeni Mgr. Ing. Norbertem Hinkem, advokátem se sídlem Praha 1, Jáchymova 2, proti žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy, odbor stavební**, se sídlem Praha 1, Mariánské nám. 2, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 1. 2007, č. j. S-MHMP 481261/2006/OST/Kš, za účasti společnosti zúčastněné na řízení: COMIMPEX, spol. s r. o., se sídlem Praha 3, Chrudimská 2364/4, zastoupená JUDr. Janem Lukešem, Ph.D., advokátem se sídlem Praha 1, Hybernská 20, v řízení o kasační stížnosti žalobců proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 10. 6. 2010, č. j. 8 Ca 98/2007 – 84,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**
- III.** Osoba zúčastněná na řízení COMIMPEX, spol. s r. o., se sídlem Praha 3, Chrudimská 2364/4, **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností se žalobci (dále jen „stěžovatelé“) domáhají zrušení v záhlaví označeného rozsudku Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), kterým byla zamítnuta jejich žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 1. 2007, č. j. S-MHMP 481261/2006/OST/Kš. Tímto rozhodnutím žalovaný změnil rozhodnutí stavebního odboru Obvodního úřadu pro Prahu 3 č. j. Výst./415/97/Li ze dne 3. 3. 1997 tak, že řízení o povolení stavby „areálu AGORA Flora včetně stavebních úprav stávajících konstrukcí na pozemcích parc. č. 3561/1 a 3561/2 (vlastní stavba), 4300, 4147/2, 4305/1,

3547/2 (napojení na komunikace, přípojky inženýrských sítí) v k. ú. Vinohrady, při ulicích Chrudimská, Hradecká a Slezská v Praze 3“, dle § 88 odst. 2 zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (dále jen „stavební zákon“) zastavil.

Stěžovatelé v kasační stížnosti namítají, že městský soud nesprávně právně posoudil otázku nabytí právní moci rozhodnutí stavebního odboru Obvodního úřadu pro Prahu 3 č. j. Výst./415/97/Li ze dne 3. 3. 1997 o povolení stavby (dále „rozhodnutí o povolení stavby“ nebo „stavební povolení“) a zároveň tak nesprávně posoudil i včasnost odvolání společnosti COMIMPEX, spol. s r.o. Městský soud přisvědčil žalovanému v tom, že rozhodnutí o povolení stavby nemohlo nabýt právní moci, neboť nebylo doručeno všem účastníkům řízení. Předmětná stavba tak byla započata bez řádného stavebního povolení a žalovaný postupoval v souladu s § 88 odst. 2 stavebního zákona, když rozhodnutí o povolení stavby změnil tak, že řízení o povolení stavby zastavil.

Městský soud vyšel při svém rozhodování pouze z formálních hledisek a svoje právní závěry postavil na argumentu, že společnosti COMIMPEX, spol. s r.o. nebylo stavební povolení formálně správným postupem oznámeno (doručeno). Tento závěr vychází z následujících dvou skutečností:

- 1) doručení rozhodnutí o povolení stavby prostřednictvím paní P. (zmocněnce stavebníka), ke kterému došlo mezi 5. 3. 1997 a 10. 3. 1997, nebylo formálně řádným doručením stavebního povolení do vlastních rukou společnosti COMIMPEX, spol. s r.o. (ani dalším účastníkům řízení), neboť z listiny, kterou účastníci řízení podepsali v souvislosti s doručením stavebního povolení nijak nevyplývá, zda a jakým způsobem byla ověřena totožnost přejímajících osob a nelze z něj zjistit, kdy mělo k doručení dojít. Tento právní názor byl obsažen již v odůvodnění usnesení městského soudu ze dne 13. 2. 2001, č. j. 38 Ca 129/2000-32 a je tudíž dovozováno, že rozhodnutí o povolení stavby nebylo k uvedenému datu pravomocné;
- 2) ve správním spisu není žádný doklad o tom, že by společnosti COMIMPEX, spol. s r.o. bylo předmětné rozhodnutí doručeno po datu usnesení městského soudu ze dne 13. 2. 2001, č. j. 38 Ca 129/2000 - 32.

Stěžovatelé nepolemizují s názorem městského soudu, že společnosti COMIMPEX, spol. s r.o. nebylo rozhodnutí doručeno způsobem, který by mohl být považován za formálně správné doručení do vlastních rukou. Stěžovatelé nicméně poukazují na to, že tato formální hlediska nemohou být jediným kritériem při posuzování otázky, zda stavební povolení nabylo právní moci. V úvahu musí být vzaty i další skutkové okolnosti případu. Důvodem je skutečnost, že v daném případě se dostávají do kolize práva stěžovatelů (a dalších vlastníků jednotek), kteří v dobré víře v právní moc rozhodnutí o povolení stavby činili svá jednání a úkony (realizovali stavbu, nabyli vlastnické právo k jednotkám v budově atd.) a práva společnosti COMIMPEX, spol. s r.o., do nichž bylo zasaženo tím, že této společnosti nebylo řádně doručeno rozhodnutí o povolení stavby. Tato práva jsou přitom zásadně rovnocenná a měla by jim být poskytnuta v zásadě shodná úroveň ochrany. Zpochybnění dobré víry stěžovatelů, které naznačila společnost COMIMPEX, spol. s r.o. s poukazem na skutečnost, že při doručování rozhodnutí společnosti COMIMPEX, spol. s r.o. mělo dojít ke spáchání trestného činu, není podle

stěžovatelů na místě, neboť tato okolnost nebyla stěžovatelům známa. Pokud později vyšla najevo v příslušném trestním řízení, nemohla mít na dobrou víru stěžovatelů žádný dopad.

Při posuzování otázky právní moci rozhodnutí o povolení stavby je podle stěžovatelů nutné poměřovat míru zásahů do výše uvedených skupin práv a vzájemně porovnat újmu, která by byla způsobena právům stěžovatelů nabytým v dobré víře v právní moc stavebního rozhodnutí tím, že by byla právní moc stavebního povolení „zvrácena“, a újmu právům společnosti COMIMPEX, spol. s r.o. způsobenou tím, že by nebyly důsledně dodrženy formální postupy při doručování stavebního povolení. Stěžovatelé jsou si vědomi toho, že poměření dvou výše uvedených protichůdných zájmů je otázkou hodnocení všech relevantních skutečností daného případu a je v každém případě do značné míry individuální. Stěžovatelé jsou si dále vědomi toho, že zákon č. 71/1967 Sb. (dále jen „starý správní řád“), který se aplikuje na řízení o stavebním povolení, žádá vodítka pro takovéto úvahy neposkytuje. Přesto nemůže být podle stěžovatelů pochyb o tom, že i za účinnosti starého správního řádu byla poskytována ochrana právům osob nabytých v dobré víře ve správnost aktu veřejné moci, jako praktická implikace obecné ústavní zásady zákonnosti veřejné moci a presumpce správnosti správních aktů.

Konkrétní zákonnou instrukci, jak by měl být princip ochrany práv osob nabytých v dobré víře aplikován ve vztahu k formálním nedostatkům při doručování správních rozhodnutí, obsahuje až zákon č. 500/2004 Sb. (dále jen „nový správní řád“) v § 84 odst. 1 a 2, kde jsou vymezeny maximální lhůty pro podání odvolání proti rozhodnutím správních orgánů i pro případy, kdy nedošlo k formálně platnému a správnému oznámení rozhodnutí některému z účastníků řízení. Uvedená ustanovení tak dávají za podmínek tam uvedených přednost ochraně práv účastníků nabytých v dobré víře na základě rozhodnutí správního orgánu před zájmem na důsledném dodržení formálních pravidel o doručování rozhodnutí.

Stěžovatelé jsou si vědomi toho, že řízení o stavebním povolení je třeba posuzovat podle starého správního řádu a že uvedená ustanovení nového správního řádu nelze tedy na posuzovaný případ přímo aplikovat. Nicméně se domnívají, že k § 84 odst. 1 a 2 nového správního řádu lze přihlídnout jako k ustanovením obsahujícím návod a vodítka, jak interpretovat a aplikovat zásadu ochrany dobré víry ve vztahu k odvoláním proti rozhodnutím správních orgánů. V této souvislosti stěžovatelé poukazují rovněž na závěry rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu č. j. 2 As 25/2007- 118 ze dne 17. 2. 2009, v němž NSS shrnul základní pravidla, která by měl správní orgán brát v úvahu při posuzování otázky, zda a kdy mají formální nedostatky v doručení správního rozhodnutí některému z účastníků řízení dopad na právní moc rozhodnutí, z které vycházeli ostatní účastníci řízení. Uvedené rozhodnutí přitom řeší tuto otázku ve vztahu k řízením podle starého správního řádu. Argument žalovaného, že uvedený judikát Nejvyššího správního soudu nebyl v době vydání rozhodnutí žalovaného znám, není podle stěžovatelů relevantní. Rozhodnutí soudů nejsou formálním pramenem práva a představují pouze názor soudů na to, jak by měly být právní předpisy interpretovány.

S ohledem na výše uvedené je podle stěžovatelů při posuzování otázek právní moci stavebního povolení a včasnosti odvolání třeba posoudit, zda přes formální nedostatky v doručení stavebního povolení společnosti COMIMPEX, spol. s r.o. byla tato společnost

se stavebním povolením seznámena a zda tedy měla možnost použít opravných prostředků proti tomuto stavebnímu povolení.

Vzhledem k tomu, že stejnopis stavebního povolení převzala za společnost COMIMPEX, spol. s r.o. při jeho doručování mezi 5. 3. 1997 a 10. 3. 1997 tehdejší přítelkyně pana P. V., zmocněnce společnosti COMIMPEX, spol. s r.o. pro stavební řízení, lze mít za to, že se od této osoby dostalo stavební povolení bezprostředně do sféry této společnosti. Ze správního spisu je zřejmé, že společnost COMIMPEX, spol. s r.o. musela mít detailní znalost textu stavebního povolení nejpozději k 16. 11. 1998, když ve své stížnosti proti postupu výstavby areálu AGORA Flora a podnětu k provedení kontroly státního stavebního dozoru ze dne 10. 11. 1998 podané dne 16. 11. 1998 u Obvodního úřadu pro Prahu 3 cituje konkrétní podmínky stavebního povolení i s uvedením, v jakém bodě stavebního povolení se tyto podmínky nacházejí.

Podle stěžovatelů je dále zcela nepochybné, že společnost COMIMPEX, spol. s r.o. musela mít stavební povolení k dispozici při podání správní žaloby k městskému soudu pod sp. zn. 38 Ca 129/2000. Řízení o této žalobě městský soud zastavil usnesením z 13. 2. 2001 (v právní moci 17. 4. 2001), které zdůvodnil tím, že stavební povolení není pravomocné. Nejpozději k 17. 4. 2001 tak společnost COMIMPEX, spol. s r.o. znala obsah stavebního povolení a byla zároveň seznámena s právním závěrem městského soudu, že stavební povolení není pravomocné a jako takové tedy může být napadeno odvoláním. Nejpozději od tohoto data počala společnost COMIMPEX, spol. s r.o. běžet lhůta k podání odvolání proti stavebnímu povolení. To, že byla společnost COMIMPEX, spol. s r.o. v této době přes výše uvedené nečinná a odvolání proti stavebnímu povolení nepodala, nelze přičítat k tíži stěžovatelů a dalších účastníků stavebního řízení. Z tohoto důvodu nemůže být odvolání společnosti COMIMPEX, spol. s r.o. podané 27. 10. 2006 považováno za včasné. K tomuto datu bylo stavební povolení již pravomocné.

Městský soud se ve svém zdůvodnění ztotožnil s tvrzením stěžovatelů, že společnost COMIMPEX, spol. s r.o. znala obsah stavebního povolení již dne 10. 11. 1998. Nicméně dále městský soud konstatoval, že k uvedenému dni stavba již probíhala (byť stavební povolení nebylo pravomocné), a tudíž žalovaný postupoval správně, když řízení dle § 88 odst. 2 stavebního zákona zastavil. K tomu stěžovatelé poznamenávají, že uvedené ustanovení hovoří o tom, že stavební úřad stavební řízení zastaví tehdy, „*zjistí-li stavební úřad v průběhu stavebního řízení že stavba již byla zahájena bez stavebního povolení ...*“. Takto mohlo být tedy postupováno pouze před tím, než stavební povolení nabylo právní moci. To vyplývá jednoznačně z formulace „*v průběhu stavebního řízení*“ a rovněž ze základních atributů materiální a formální právní moci správních rozhodnutí, kterými je zásadní nezměnitelnost rozhodnutí (s výjimkou mimořádných opravných prostředků). Pokud žalovaný takto rozhodl až rozhodnutím ze dne 15. 1. 2007, bylo to s ohledem na výše uvedené až poté, co stavební povolení nabylo právní moci, a to již žalovaný nebyl oprávněn postupovat tímto způsobem.

Z odůvodnění napadeného rozhodnutí je zřejmé, že městský soud došel k závěru, že v době podání odvolání a přijetí rozhodnutí žalovaného nebylo stavební povolení v právní moci. S tímto závěrem stěžovatelé nesouhlasí. Kromě toho není z odůvodnění napadeného rozsudku zřejmé, jak se městský soud vypořádal s jejich argumenty

týkajícími se nabytí právní moci stavebního povolení na základě „faktického“ doručení stavebního povolení společnosti COMIMPEX, spol. s r.o. Popis myšlenkového postupu (úvahy) soudu v této otázce v napadeném rozsudku absentuje.

Stěžovatelé navrhuji napadený rozsudek zrušit a věc vrátit městskému soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

Ke kasační stížnosti se vyjádřila společnost COMIMPEX, spol. s r.o. jakožto zúčastněná osoba. Dle jejího názoru stěžovatelé nesprávně odkazují na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 2 As 25/2007-118. Z tohoto rozsudku činí nesprávné závěry, resp. teze obsažené v tomto rozsudku nesprávně aplikují na daný případ. K tomu, že rozhodnutí o vydání stavebního povolení v projednávané věci mu nebylo doručeno, došlo za přímého působení stěžovatele b), který se v tomto řízení dovolává své „dobré víry“. V rozporu s právními předpisy správní orgán bez toho, aby se sám pokusil o řádné doručení rozhodnutí o vydání stavebního povolení, předal rozhodnutí o vydání stavebního povolení a umožnil doručování rozhodnutí o vydání stavebního povolení zmocněnci stěžovatele b), tj. osobě, jejíž zájmy jsou v rozporu se zájmy ostatních účastníků stavebního řízení (jak výslovně konstatuje usnesení městského soudu ze dne 13. 2. 2001), tj. jmenovitě paní Z. P., která byla v té době pracovnící společnosti MICHAL ŠOUREK a spolupracovníci, s.r.o., nyní MS Architekti s.r.o., IČ: 625 80 426, se sídlem Praha 10, Donská 9 (sesterská společnost stěžovatele b) ve skupině MS).

Ačkoliv by takové doručení rozhodnutí nemohlo být považováno za řádné, paní Z. P. dokonce při doručování rozhodnutí spáchala trestný čin, když navedla paní M. Š., aby zfalšovala podpis pana P. V. na listině, kde mělo být potvrzováno, že rozhodnutí bylo doručeno účastníkům a že se tímto současně vzdali svého práva na podání odvolání ve lhůtě 15 dní. K tomu došlo navíc nikoliv v sídle společnosti COMIMPEX, spol. s r.o., tehdy na adrese Praha 2, Slovenská 17, ale v bydlšti pana P. V. na adrese ul. J. M. 35, P.

Paní Z. P. i paní M. Š. byly v trestním řízení shledány vinnými ze spáchání trestného činu; toto jednání bylo policií České republiky prokázáno a paní M. Š. je potvrdila mimo jiné ve svém prohlášení ze dne 25. 12. 1998 s jejím ověřeným podpisem. Rovněž Státní zastupitelství pro Prahu 3 zdůrazňuje zfalšovaný podpis vytvořený osobou ženského pohlaví (viz usnesení OSZ ze dne 30. 4. 1999). Pan P. V. se zdržoval od 19. 2. 1997 do 4. 4. 1997 na americkém kontinentu (viz dokumentace přiložená ke spisu) a ostatně ani v té době společnost COMIMPEX, spol. s r.o. nezastupoval již po více než tři roky. Společnost COMIMPEX, spol. s r.o. nikdy žádné vyhotovení rozhodnutí o vydání stavebního povolení neobdržela, jak vyplývá z dokumentace vydané Městským soudem v Praze (13. 2. 2001, respektive 10. 6. 2010) a Magistrátem hl. m. Prahy (15. 1. 2007). Stavební úřad tedy o tom, že rozhodnutí společnosti COMIMPEX, spol. s r.o. nebylo doručeno, od samého počátku věděl, přesto na rozhodnutí vyznačil doložku právní moci a po pět následujících let postupoval, jakoby rozhodnutí řádně nabylo právní moci.

Stavební úřad navíc věděl o zfalšování podpisu pana P. V. Konkrétně šlo o pracovníky paní Ing. Arch. J. L. a Ing. K. U. Pochopitelně rovněž stěžovatel b) si byl

dokonale vědom skutečnosti, že záměrně uvedl v omyl správní orgán (dne 10. 3. 1997), aby si zajistil protiprávně nabytí právní moci stavebního povolení. Tehdy jediný jednatel společnosti COMIMPEX, spol. s r.o. pan Antonino Venulejo se vrátil do České republiky po půlročním léčebném pobytu mimo území České republiky na konci roku 1997. Až po svém příjezdu zjistil, že na pozemku sousedícím s nemovitostí osoby zúčastněné na řízení probíhá výstavba areálu AGORA Flora a že k této stavbě neudělil souhlas a neměl možnost se k jejímu zahájení vyjádřit.

Stěžovatel b), společnost MS development s. r. o., o výše uvedených skutečnostech (tj. o zfalšování podpisu P. V. v období od 5. - 10. března 1997) od počátku věděl; najisto je to postaveno od okamžiku, kdy jednatel této společnosti Ing. František Kokoška v této věci podával výpověď na policii České republiky v průběhu trestního řízení, které skončilo usnesením o odložení trestního stíhání Z. P. a M. Š. na základě rozhodnutí presidenta republiky č. 20/1998 Sb. ze dne 3. 2. 1998 o amnestii, a v jehož odůvodnění je tato skutečnost uvedena. Toto usnesení ze dne 10. 8. 1999 bylo městskému soudu v tomto řízení doloženo dne 10. 6. 2010.

Ve výpovědi paní Z. P. na policii je jasně uvedeno, že „úkol doručit stavební povolení zrychleným postupem jí byl svěřen ředitelem firmy Michal Šourek a spolupracovníci s.r.o. se sídlem na Praze 10, ul. Donská 9, ing. Michalem Šourkem Poskytnutí úvěru od Komerční banky na realizaci stavby AGORA Flora bylo podmíněno datem nabytí právní moci stavebního povolení a tudíž hrozilo, že se společnosti MS Development s.r.o. nepodaří získat úvěr. To bylo důvodem toho, že se tak pospíchalo.“ Společnost COMIMPEX, spol. s r.o. v této souvislosti zdůrazňuje, že ing. arch. Michal Šourek a paní Z. P. v rámci jejich žádosti podané na stavební odbor Obvodního úřadu Praha 3 dne 3. 2. 1997 o zahájení stavebního řízení AGORA Flora rovněž záměrně pozměnili ke škodě společnosti COMIMPEX, spol. s r.o. výpis z katastru nemovitostí ze dne 15. 1. 1997 (viz dopis K. U. ze dne 1. 11. 2000).

Přes výše uvedené stavební úřad nadále postupoval tak, jako by rozhodnutí o vydání stavebního povolení bylo pravomocné, nikdy společnosti COMIMPEX, spol. s r.o. rozhodnutí nedoručil ať formálně řádným způsobem nebo jiným, ignoroval její námitky proti probíhající stavbě v rozporu s rozhodnutím o umístění stavby, dokonce průběžně povoloval změny stavby před dokončením č. j. 24463/98/OS/2303/Li-A ze dne 9. 7. 1998 a č. j. 24463/98/OS/2303/Lj-B ze dne 9. 7. 1998, o nichž společnost COMIMPEX, spol. s r.o. ani neinformoval ve zřejmém rozporu s ustanoveními § 68 odst. 1 a § 59 odst. 1 písm. b) zákona č. 50/1976 Sb., a konečně vydal 8 kolaudačních rozhodnutí, čímž porušil ustanovení § 81 odst. 1 a odst. 3 stavebního zákona.

Vydáním posledních tří kolaudačních rozhodnutí naprosto znevážil usnesení městského soudu ze dne 13. 2. 2001. Stavba areálu AGORA Flora tedy nepřerušovaně probíhala za podpory stavebního úřadu, ačkoliv rozhodnutí o vydání stavebního povolení nenabylo právní moci a za této situace společnost COMIMPEX, spol. s r.o. podala žalobu proti rozhodnutí správního orgánu k městskému soudu. Rozhodnutím městského soudu ze dne 13. 2. 2001 bylo řízení zastaveno s odůvodněním, že rozhodnutí o vydání stavebního povolení nenabylo právní moci. Dokonce ani poté stavební úřad společnosti COMIMPEX, spol. s r.o. rozhodnutí o vydání stavebního povolení nedoručil.

Jak se o několik let později společnost COMIMPEX, spol. s r.o. dozvěděla ze spisu stavebního úřadu získaného od Policie ČR Praha 9, stavební úřad doručoval stavební povolení v období od 28. 8. 2001 do 3. 9. 2001 doporučeným dopisem ze dne 8. 8. 2001 jiným 17-ti účastníkům stavebního řízení se sdělením č. 15856/01/OS/1452/Va, kterým je žádal o potvrzení převzetí rozhodnutí o povolení stavby ze dne 3. 3. 1997 a o vzdání se práva odvolání proti tomuto rozhodnutí. Ze snadno odhadnutelných důvodů však stavební úřad toto rozhodnutí nedoručil právě společnosti COMIMPEX, spol. s r.o. (účastník č. 8 v původním rozdělovníku), které tím opět upíral práva účastnit se stavebního řízení.

Společnost COMIMPEX, spol. s r.o. konstatuje, že neměla nikdy žádnou šanci účinně se bránit do 24. 10. 2006, kdy jí bylo poprvé umožněno podat odůvodněné odvolání proti rozhodnutí Výst/415/97/Li ze dne 3. 3. 1997. Teprve v době od 2. 10. 2006 do 18. 10. 2006 stavební úřad vyvěsil rozhodnutí o vydání stavebního povolení na úřední desce. Není bez zajímavosti, že k tomuto kroku se stavební úřad odhodlal až na základě trestního oznámení podaného společností COMIMPEX, spol. s r.o. dne 11. srpna 2003. Až v době od 2. 10. 2006 do 18. 10. 2006 měla společnost COMIMPEX, spol. s r.o. možnost se podrobně seznámit detailně s jeho obsahem a podat proti němu odvolání (24. 10. 2006), kterému žalovaný zcela po právu vyhověl (15. 1. 2007).

Ze závěrů rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu vztažených na tento projednávaný případ je třeba konstatovat následující:

Společnost COMIMPEX, spol. s r.o. ve skutečnosti není oním „opomenutým účastníkem“, s jehož postavením se rozsudek Nejvyššího správního soudu vypořádává. Společnost COMIMPEX, spol. s r.o. byla od počátku řízení správním orgánem za účastníka řízení považována. Její účastenství ve stavebním řízení bylo od počátku zcela nepochybné a jako účastník řízení byla správním orgánem označena (viz spis správního orgánu za období od 19. 2. 1997 do 3. 3. 1997). Přesto však jí nebylo řádně doručeno. Nebyla tedy ve smyslu rozsudku Nejvyššího správního soudu opomenuta, ale práva účastnit se stavebního řízení jí byla odepřena tím, že ač účastníkem stavebního řízení dle práva byla, s vědomím této skutečnosti správní orgán rozhodnutí o vydání stavebního povolení společnosti COMIMPEX, spol. s r.o. nikdy řádně nedoručil.

K vadě řízení tedy od počátku došlo a této vady si stavební úřad byl plně vědom, a to již v období, kdy volil způsob, jakým doručí rozhodnutí o vydání stavebního povolení účastníkům stavebního řízení, který je v rozporu s právními předpisy. Tuto vadu řízení však úřad nikdy nijak neřešil až do října roku 2006. V této době již byla stavba AGORA Flora dávno postavena a dokonce zkolaudována. I kdyby odpovídalo skutečnosti, že společnost COMIMPEX, spol. s r.o. určitým způsobem částečně znala obsah předmětného stavebního povolení již dne 10. 11. 1998, kdy podávala stížnost proti postupu výstavby areálu AGORA Flora, stavba areálu AGORA Flora již v té době byla v podstatné části dokončena, jak městský soud v odůvodnění rozsudku podotýká na základě návrhu ze dne 10. 7. 1998 (tj. v den bezprostředně následující po nezákonném vydání (získání souhlasu s provedením změn před dokončením stavby) na vydání prvního kolaudačního rozhodnutí ze dne 12. 11. 1998.

Společnost COMIMPEX, spol. s r.o. konstatuje, že není splněn ani jeden z předpokladů uváděných v rozhodnutí rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu vzhledem k tomu, že stavební úřad se za spolupráce se stavebníkem - stěžovatelem b) provinil proti závěrům městského soudu uvedeným v usnesení zn. 38 Ca 129/2000-32 ze dne 13. 2. 2001, tj. nedoručil usnesení zn. Výst/415/97/Li všem 18 původním účastníkům s tím, že záměrně opomenul jako už nespočetkrát předtím pouze společnost COMIMPEX spol. s r.o. z původního seznamu účastníků řízení.

Je tedy zcela nepochybné, že nejsou splněny předpoklady vymezené rozšířeným senátem Nejvyššího správního soudu pro postup, kdy by takovou procesní vadu mohl správní orgán zhojit tím, že stejnopis rozhodnutí účastníkovi vydá (bez právních účinků doručení, které by znamenaly počátek běhu lhůt pro podání opravných prostředků). Společnost COMIMPEX, spol. s r.o. jednak neznala celý obsah rozhodnutí a v žádném případě se jeho obsah nedozvěděla včas v době, kdy ještě ostatní účastníci nemohli vycházet z toho, že rozhodnutí nabylo právní moci.

Jak rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v označeném rozsudku konstatuje, v takovém případě nezbyvá, než řádně doručit vydané rozhodnutí účastníkovi, kterému tím počne běžet lhůta pro odvolání. Dokonce i za stavu, kdy bylo usnesením městského soudu ze dne 13. 2. 2001 postaveno najisto, že rozhodnutí o vydání stavebního povolení právní moci nenabylo, trvalo stavebnímu úřadu celých dalších pět let a osm měsíců, než se rozhodl pro doručení rozhodnutí alespoň vyvěšením na úřední desce (od 2. do 18. října 2006), a to v rozporu se zákonem. Přičemž dodnes není jasné, proč volil tento nesprávný způsob doručení, nikoliv doručení rozhodnutí doporučenou zásilkou, které bylo jediné řádným způsobem doručení tohoto rozhodnutí ve smyslu § 24 odst. 1 starého správního řádu a § 69 odst. 1 stavebního zákona. O to méně je jasné, proč nebylo společnosti COMIMPEX, spol. s r.o. rozhodnutí doručeno již v srpnu roku 2001, kdy jej stavební úřad doručoval ostatním 17-ti účastníkům řízení doporučenou zásilkou. Společnost COMIMPEX, spol. s r.o. se jinak zcela ztotožňuje s argumentací městského soudu, když uzavírá, že řízení před stavebním úřadem probíhalo nezákonně a rozhodnutí právní moci nenabylo.

Argumentace stěžovatelů dobrou vírou je ve světle výše uvedených skutečností zcela absurdní, když stěžovatel b) nedoručení rozhodnutí o vydání stavebního povolení prostřednictvím svého zástupce Z. P. jistě spoluzavinil. Stěžovatel b), společnost MS development s. r. o., provádění stavby nepřerušil dokonce ani v době, kdy mu bylo zcela bez jakékoliv pochybnosti známo, že rozhodnutí o vydání stavebního povolení právní moci nenabylo. O právech nabytých údajně v dobré víře tak nemůže být v žádném případě řeči. Stěžovatelé a) a b) jako stavebníci svévolně prováděli stavbu a zajišťovali si vydání protiprávních kolaudačních rozhodnutí, ačkoliv jim bylo bezpochyby známo, že stavební povolení právní moci nenabylo, a to dokonce ještě poté, co bylo vydáno rozhodnutí městského soudu ze dne 13. 2. 2001.

S argumenty týkajícími se nabytí právní moci stavebního povolení na základě „faktického“ doručení stavebního povolení, se městský soud vypořádal a odůvodnění rozsudku tyto důvody obsahuje. Žalovaný tedy, když vydával dne 15. 1. 2007 rozhodnutí

napadené správní žalobou a rozhodoval o zastavení řízení o vydání stavebního povolení, zcela bezpochyby takto rozhodl „v průběhu stavebního řízení“.

Je nepochybné, že stavební úřad měl již dávno zahájit řízení o odstranění stavby. Tomuto důsledku však musí čelit všichni stěžovatelé z podstatné části vinou stěžovatele a) a b), kteří nastalý stav spoluzavinili. Pohrůžku Nejvyššímu soudu obsaženou v posledním odstavci kasační stížnosti ohledně podání žaloby na náhradu škody po státu je tedy třeba zcela odmítnout, neboť odpovědnými za tento stav jsou rovněž stěžovatelé a) a b). V této věci je možné odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 3 Ans 11/2010 - 193. V odůvodnění tohoto rozsudku se uvádí: „Soud vycházel z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 5. 2008, čj. 3 As 11/2007- 92, www.nssoud.cz, který řešil naprosto totožnou právní otázku, totiž vliv existence kolaudačního rozhodnutí na povinnost správního orgánu zahájit a vést řízení o odstranění stavby. Podle tohoto rozsudku z dikce ust. § 88 odst. 1 písm. b) stavebního zákona z roku 1976 zcela jednoznačně vyplývalo, že řízení o odstranění stavby je navázáno na stavební řízení, resp. stavební povolení, a tudíž existence kolaudačního rozhodnutí je pro zjišťování splnění podmínek řízení dle § ust. 88 odst. 1 písm. b) stavebního zákona právně bezvýznamná“. Nelze podle zdejšího soudu „souhlasit s názorem stěžovatele, že vydané kolaudační rozhodnutí nabraňuje soulad provedení stavby s platným stavebním povolením“. „Sama existence kolaudačního rozhodnutí být i pravomocného nebrání tak postupu stavebního úřadu v řízení o nařízení odstranění stavby podle ust. § 88 odst. 1 stavebního zákona.“

„K námitce stěžovatele, podle níž je předmětná stavba již po kolaudaci a je třeba poskytnout ochranu právům nabytým v dobré víře, uvedl, že „ani zájem na ochraně práv takto nabytých nemůže zhojit nezákonnost postupu správních orgánů“. Aprobace takového postupu soudem by totiž v podstatě znamenala „rezignaci na úlohu správního soudnictví jako jedné z hlavních záruk zákonnosti výkonu veřejné správy.“ A dále citovaný rozsudek uvádí, že „práva dotčených subjektů jsou přitom dostatečně chráněna jejich účastenstvím v řízení o odstranění stavby, resp. o jejím dodatečném povolení.“ A konečně tento rozsudek uvádí: „Závěrem považuje Nejvyšší správní soud za vhodné zdůraznit, že pokud by stěžovatel od počátku postupoval v souladu se zákonem, situace jako v souzené věci by nemohla nikdy nastat. Odůvodňovat nerespektování zákona, pravomocných rozhodnutí nadřízených správních orgánů a rozsudků správních soudů faktitou důsledků nezákonného správního postupu pak považuje Nejvyšší správní soud za naprosto nepřijatelné.“

Společnost COMIMPEX, spol. s r.o navrhuje kasační stížnost jako nedůvodnou zamítnout.

Důvodnost kasační stížnosti posoudil Nejvyšší správní soud v rozsahu uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.).

Stěžovatelé v kasační stížnosti uplatňují kasační důvod ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Nesouhlasí s výkladem městského soudu ohledně nabytí právní moci rozhodnutí o povolení stavby a včasnosti odvolání společnosti COMIMPEX, spol. s r.o. Dle stěžovatelů městský soud nesprávně přisvědčil žalovanému v tom, že předmětná stavba byla započata bez řádného stavebního povolení a že žalovaný postupoval v souladu s § 88

odst. 2 stavebního zákona, když řízení o povolení stavby zastavil. Stěžovatelé se dovolávají dobré víry a odkazují na rozhodnutí rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu č. j. 2 As 25/2007-118 ze dne 17. 2. 2009, v němž zdejší soud shrnul základní pravidla, která by měl správní orgán brát v úvahu při posuzování otázky, zda a kdy mají formální nedostatky v doručení správního rozhodnutí některému z účastníků řízení dopad na právní moc rozhodnutí.

S námitkami stěžovatelů nelze souhlasit.

Z přiloženého spisového materiálu vyplývá, že dne 3. 3. 1997 vydal stavební úřad rozhodnutí č. j. Výst./415/97/Li o povolení stavby „areálu AGORA Flora včetně stavebních úprav stávajících konstrukcí na pozemcích parc. č. 3561/1 a 3561/2 (vlastní stavba), 4300, 4147/2, 4305/1, 3547/2 (napojení na komunikace, přípojky inženýrských sítí) v k. ú. Vinohrady, při ulicích Chrudimská, Hradecká a Slezská v Praze 3“. V rozporu s právními předpisy správní orgán předal rozhodnutí o vydání stavebního povolení k doručení zmocněnci stěžovatele b), paní Z. P., která byla v té době pracovnící společnosti MICHAL ŠOUREK a spolupracovníci s.r.o., která při doručování předmětného stavebního povolení společnosti COMIMPEX, spol. s r.o. byla podezřelá ze spáchání trestného činu, když měla navést paní M. Š., aby zfalšovala podpis pana P. V. (zmocněnce společnosti COMIMPEX, spol. s r.o. ve stavebním řízení) na listině, kde mělo být potvrzováno, že rozhodnutí bylo doručeno účastníkům, a že se tímto současně vzdali svého práva na podání odvolání ve lhůtě 15 dní. Dle usnesení Policie ČR č. j. OR3-943/MO2-TČ-99 ze dne 10. 8. 1999 byla věc trestného činu poškozování cizích práv dle § 209 odst. 1 písm. a) trestního zákona, kterého se měla dopustit M. Š. a formou návodu dle § 10 odst. 1 písm. b) trestního zákona Z. P., tím, že v nezjištěné době v březnu 1997 v Praze 2, Masarykova 35, napodobila podpis zplnomocněné osoby za firmu COMIMPEX, spol. s r.o. se sídlem Praha 2, Slovenská 17, P. V. na dokladu o vzdání se 15ti denní odvolací lhůty proti rozhodnutí odboru výstavby Obvodního úřadu Praha 3 č. j. Výst./415/97/Li, čímž měla znemožnit jednateli firmy COMIMPEX, spol. s r.o. podat odvolání, protože trestní stíhání podle § 11 odst. 1 písm. a) trestního řádu bylo nepřípustné na základě rozhodnutí prezidenta republiky č. 20/1998 Sb. ze dne 3. 2. 1998 o amnestii. K trestnímu odsouzení uvedených žen tedy nedošlo. Z výše citovaného usnesení Policie ČR č. j. OR3-943/MO2-TČ-99 ze dne 10. 8. 1999 nicméně vyplývá, že z výpovědi Z. P. na MOP Žižkov bylo zjištěno, že podpis na listu, jímž se účastníci stavebního řízení vzdávají odvolací lhůty je skutečně padělek a tento napodobila na její žádost M. Š. Osoba zúčastněná na řízení poukázala také na prohlášení M. Š. ze dne 25. 12. 1998, v němž potvrzuje tyto údaje Z. P.

Dne 30. 3. 2000 společnost COMIMPEX, spol. s r.o. napadla výše uvedené stavební povolení žalobou k městskému soudu a navrhla rozhodnutí zrušit, neboť nenabylo z důvodu absence řádného doručení právní moci. Městský soud o žalobě rozhodl tak, že usnesením ze dne 13. 2. 2001, č. j. 38 Ca 129/2000- 32, řízení o žalobě zastavil. Městský soud dospěl k závěru, že stavební úřad pochybil, pokud doručoval tak, že rozhodnutí o stavebním povolení předal zástupkyni stavebníka (stěžovatele b) k osobnímu doručení účastníkům řízení. Z listiny, na níž měli jednotliví účastníci podpisy stvrdit převzetí rozhodnutí, nebyly podpisy osob nijak ověřeny, chybělo i datum převzetí. Za těchto

okolností městský soud uzavřel, že doložka o nabytí právní moci stavebního povolení je zmatečná a nelze mít za to, že stavební povolení nabylo právní moci.

Předmětné usnesení městského soudu bylo stavebnímu úřadu doručeno dne 17. 4. 2001. Na základě tohoto usnesení stavební úřad dne 8. 8. 2001 obeslal všechny původní účastníky řízení s výjimkou společnosti COMIMPEX, spol. s r.o. s žádostí, aby stvrdili, zda a kdy předmětné stavební povolení převzali. Současně s touto žádostí stavební úřad zaslal účastníkům řízení předmětné stavební povolení. Od data nového doručení pak žalovaný, jak vyplývá z napadeného rozhodnutí, posuzoval lhůtu pro podání odvolání. Spisový materiál žalovaného neobsahuje žádný doklad o tom, že by společnosti COMIMPEX, spol. s r.o. bylo stavební povolení doručováno do vlastních rukou kdykoli po datu vydání usnesení městského soudu o zastavení řízení.

Stavební úřad stavební povolení vyvěsil na úřední desku až v roce 2006, v době od 2. 10. 2006 do 18. 10. 2006. Proti němu se společnost COMIMPEX, spol. s r.o. dne 27. 10. 2006 odvolala. Na základě podaného odvolání žalovaný změnil výrok stavebního povolení tak, že řízení o povolení stavby areálu AGORA Flora zastavil. V rozhodnutí žalovaný uvedl, že předmětná stavba byla na základě nepravomocného stavebního povolení provedena a následně zkolaudována. Podle § 88 odst. 2 stavebního zákona, zjistili stavební úřad v průběhu stavebního řízení, že stavba již byla zahájena bez stavebního povolení, řízení zastaví a bude postupovat podle odstavce 1 písm. b). Proti rozhodnutí o zastavení stavebního řízení brojili žalobou stěžovatelé. V této namítali, že stavební povolení již nabylo právní moci a žalovaný měl tudíž odvolání podané společností COMIMPEX, spol. s r.o. zamítnout jako opožděné. Společnost COMIMPEX, spol. s r.o. měla fakticky v dispozici stavební povolení již 10. 3. 1997 a od této doby jí měla běžet lhůta k odvolání. Stěžovatel b) tak byl v dobré víře, že má právo stavbu realizovat. Stěžovatelé v žalobě rovněž poukázali nato, že společnost COMIMPEX, spol. s r.o. měla dostatečný prostor k tomu, aby stavební povolení odvoláním napadla, a to zejména poté, co obdržela usnesení městského soudu ze dne 13. 2. 2001.

Městský soud žalobním námitkám nepřisvědčil a žalobu zamítl, přičemž postup žalovaného, který řízení zastavil, shledal zákonným. V odůvodnění rozsudku připustil, že společnost COMIMPEX, spol. s r.o. znala obsah stavebního povolení již dne 10. 11. 1998, neboť tohoto data podala stížnost proti postupu výstavby areálu AGORA Flora. Zároveň však uvedl, že není zřejmé, jaký rozsah stavebního povolení byl této společnosti znám. Zdůraznil, že společnosti COMIMPEX, spol. s r.o. mělo být stavební povolení řádně doručeno, což se však nestalo. Stejný závěr učinil i městský soud v usnesení o zastavení řízení ze dne 13. 2. 2001. Stavební povolení tak nemohlo nabýt právní moci.

Stěžovatelé s právním posouzením učiněným městským soudem ohledně absence nabytí právní moci stavebního povolení nesouhlasí.

V kasační stížnosti nepolemizují s názorem městského soudu, že společnosti COMIMPEX, spol. s r.o. nebylo rozhodnutí doručeno způsobem, který by mohl být považován za formálně správné doručení do vlastních rukou. Stěžovatelé nicméně poukazují na to, že tato formální hlediska nemohou být jediným kritériem při posuzování otázky, zda stavební povolení nabylo právní moci.

Stěžovatelé v této souvislosti odkazují na závěry rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. j. 2 As 25/2007 -118 ze dne 17. 2. 2009, dle kterých „nelze na újmu ostatních účastníků řízení zvrátit právní moc rozhodnutí jen proto, že některému (opomenutému) účastníkovi nebylo rozhodnutí řádně formálně oznámeno (doručeno), jestliže přitom takový účastník obsah rozhodnutí znal buď fakticky (např. pošta vydala zásilku s rozhodnutím nesprávně sousedovi, rozhodnutí nebylo doručeno do vlastních rukou), nebo proto, že si takovou vědomost zjednal z jiného zdroje (např. od jiného účastníka řízení, který mu předal kopii rozhodnutí, s rozhodnutím se seznámil v jiné věci, nahlížením do spisu v pozdější době atd.). V takovém případě nastává fikce oznámení, a od ní se odvíjí běh lhůt stejně tak, jako by došlo k oznámení řádnému. K tomu je však zapotřebí, aby toto faktické „oznámení“ mělo pro opomenutého účastníka řízení zásadně stejnou informační hodnotu jako oznámení řádně procesně učiněné; je přirozeně zapotřebí – neboť tu chybí obvyklý průkaz doručení (doručenka) – ustavit okamžik faktického oznámení co nejspolehlivěji; v praxi pak zřejmě tak, že bude určen nejpozdější den, ve kterém opomenutý účastník nabyl potřebné vědomosti; pochybnost tu prospívá tomu, kdo byl opomenut.“

V projednávané věci není sporu o tom, že společnost COMIMPEX, spol. s r.o. byla účastníkem řízení o povolení stavby areálu AGORA Flora. V dané věci taktéž není sporu o tom, že této společnosti nebylo řádně do vlastních rukou doručeno stavební povolení. Sporné však zůstává, zda absence řádného doručení rozhodnutí této společnosti, byla způsobilá ovlivnit nabytí právní moci stavebního povolení, potažmo včasnost odvolání podané společností COMIMPEX, spol. s r.o. za situace, kdy ze správního spisu vyplývá, že tato společnost byla o existenci rozhodnutí obeznámena.

Dle § 24 odst. 1 správního řádu z roku 1967 ve znění rozhodném pro projednávanou věc, se důležité písemnosti, zejména rozhodnutí, doručují do vlastních rukou.

Dle § 26 odst. 1 citovaného předpisu doručení veřejnou vyhláškou použije správní orgán v případě, kdy mu účastníci řízení nebo jejich pobyt nejsou známi nebo pokud tak stanoví zvláštní právní předpis.

Dle § 51 odst. 1 citovaného předpisu se rozhodnutí účastníkovi řízení oznamovalo doručením písemného vyhotovení tohoto rozhodnutí. Den doručení rozhodnutí byl dnem jeho oznámení. Dle § 52 odst. 1 citovaného předpisu rozhodnutí, proti kterému nebylo možno podat odvolání (podat rozklad), bylo v právní moci.

Dle § 69 odst. 1 stavebního zákona č. 50/1976 Sb., ve znění rozhodném na projednávanou věc, stavební povolení a rozhodnutí o prodloužení jeho platnosti se oznámí stejným způsobem jako zahájení stavebního řízení a vyrozumění o ústním jednání; tato rozhodnutí, týkající se jednoduchých a drobných staveb, se oznámí též orgánům státní správy, které si vyhradily posouzení dokumentace.

Ve smyslu výše uvedených ustanovení rozhodnutí za úpravy starého správního řádu nabývala právní moci poté, co byla oznámena všem účastníkům řízení a za den právní moci bylo nutné považovat den, kdy poslednímu z účastníků marně uplynula lhůta pro odvolání nebo rozklad.

Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v již citovaném rozhodnutí ze dne 17. 2. 2009, č. j. 2 As 25/2007 – 118, připustil, že právní moc rozhodnutí není zvrácena tím, že při oznamování rozhodnutí byl opomenut účastník. Připustil tedy, že i bez zákonem stanoveného způsobu doručení rozhodnutí tomu, kdo byl nepochybně účastníkem řízení a s nímž nebylo jednáno, může nabýt rozhodnutí právní moci, jestliže

- 1) lze postavit najisto, že opomenutý účastník seznal s dostatečnou jistotou a včas obsah vydaného rozhodnutí, především tedy, kdy a kým bylo vydáno, jak jej lze identifikovat, jakým způsobem a v jakém rozsahu mu takové rozhodnutí zasahuje do práv, a měl tedy účinnou možnost se proti němu účinně bránit oprávněnými prostředky. Obvykle tu půjde o případy, kdy se opomenutý účastník s obsahem rozhodnutí seznámil prostřednictvím jiné osoby, nebo se s ním seznámil jinak, a to prokazatelně a v rozsahu potřebném pro účelnou obranu proti němu,
- 2) opomenutý účastník rozhodnutí v naznačeném rozsahu seznal v době, kdy ještě ostatní účastníci nemohli vycházet z toho, že rozhodnutí nabylo právní moci.

Výše uvedené podmínky však v projednávané věci naplněny nejsou. Předně je třeba zdůraznit, že společnost COMIMPEX, spol. s r.o. byla od počátku účastníkem stavebního řízení, stavební úřad si byl účastenství této společnosti v předmětném stavebním řízení vědom a se společností jako s účastníkem řízení stavební úřad jednal. Nešlo tedy o opomenutého účastníka tak, jako tomu bylo ve věci projednávané rozšířeným senátem ve shora citovaném rozhodnutí. Opomenuta zůstala společnost COMIMPEX, spol. s r.o. pouze při doručování stavebního povolení, a to přesto, že absence řádného doručení tomuto účastníku byla stavebnímu úřadu známa.

V projednávané věci taktéž nebylo ze strany stavebního úřadu prokázáno, že by společnost COMIMPEX, spol. s r.o. včas seznala celý obsah rozhodnutí a ze skutečností vyplývajících ze správního spisu taktéž nelze uzavřít, že by se společnost COMIMPEX, spol. s r.o. dozvěděla obsah stavebního povolení v době, kdy ještě ostatní účastníci nemohli vycházet z toho, že rozhodnutí nabylo právní moci.

Aplikaci názoru rozšířeného senátu, resp. možnosti odvodit nabytí právní moci stavebního povolení od momentu jeho převzetí tvrzeným zmocněncem společnosti COMIMPEX, spol. s r.o. dne 10. 3. 1997 taktéž brání skutečnosti zjištěné z přiloženého spisového materiálu, když zejména z obsahu usnesení Policie ČR. č. j. OR3-943/MO2-TČ-99 ze dne 10. 8. 1999 je zřejmé, že podpis zmocněnce společnosti COMIMPEX, spol. s r.o. v předmětném stavebním řízení pana P. V., jež měl prokazovat doručení stavebního povolení, byl zfalšován a osoby účastné při doručování byly podezřelé ze spáchání trestného činu.

V daném případě nelze posuzovat nabytí právní moci ani od data podání stížnosti společnosti COMIMPEX, spol. s r.o. proti postupu výstavby areálu AGORA Flora dne 16. 11. 1998, tak jak navrhuje stěžovatelé, neboť ze stížnosti nevyplývá, že by společnost COMIMPEX, spol. s r.o. znala celý obsah stavebního povolení.

Skutečnost, která nyní rozhodovanou kauzu významně odlišuje od případu pojednávaného v citovaném rozhodnutí rozšířeného senátu zdejšího soudu, je však především existence shora citovaného usnesení městského soudu č. j. 38 Ca 129/2000-32, ze dne 13. 2. 2001. Jak totiž plyne ze shora uvedeného, městský soud vytkl stavebnímu úřadu způsob doručování stavebního povolení a uzavřel, že pochybení při doručování činí doložku o nabytí právní moci stavebního povolení zmatečnou a nelze mít za to, že stavební povolení právní moci nabylo. V souladu se závěry městského soudu proto měl stavební úřad řádně doručit stavební povolení všem účastníkům řízení. Společnost COMIMPEX, spol. s r.o. tedy mohla poté, co seznala obsah usnesení městského soudu, spravedlivě předpokládat, že absence doručení bude v následném řízení zhojena a že jí bude stavební povolení doručeno řádně do vlastních rukou, tak jak to vyžaduje zákonná právní úprava. Jinak řečeno, v daném případě již nemohlo jít pouze o to, zda se předmětné stavební povolení fakticky a v úplné podobě dostalo do sféry společnosti COMIMPEX, spol. s r.o., která by následně zvážila možnosti svojí procesní obrany. Pokud totiž v této otázce existovalo pravomocné rozhodnutí soudu, z něhož povinnost doručení – mimo jiné – též společnosti COMIMPEX, spol. s r.o. plynula, vzniklo na straně této společnosti legitimní očekávání, že k tomuto doručení dojde, a to zcela bez ohledu na to, zda předmětné stavební povolení obdržela jiným způsobem.

Nicméně stavební úřad přesto, že respektoval závěr městského soudu a přistoupil k novému obesílání účastníků řízení a doručování stavebního povolení do vlastních rukou, společnost COMIMPEX, spol. s r.o. při doručování zcela neodůvodněně a nepochopitelně opomenul.

Stěžovatelé v této souvislosti z data nabytí právní moci usnesení městského soudu o zastavení řízení, tj. 17. 4. 2001, dovozují, že nejpozději v tento okamžik společnost COMIMPEX, spol. s r.o. seznala obsah stavebního povolení a byla zároveň seznámena s právním závěrem městského soudu o tom, že stavební povolení není pravomocné a jako takové tedy může být napadeno odvoláním. Stěžovatelé mají za to, že nejpozději od tohoto data měla běžet společnosti COMIMPEX, spol. s r.o. lhůta pro podání odvolání.

Se stěžovateli se však dá souhlasit pouze potud, pokud tvrdí, že k datu 17. 4. 2001 byly společnosti COMIMPEX, spol. s r.o. známy závěry městského soudu o tom, že rozhodnutí o stavebním povolení nenabylo právní moci a že při doručování správní orgán závažným způsobem pochybil. Jak již však bylo výše uvedeno, společnost COMIMPEX, spol. s r.o. však z obsahu usnesení taktéž mohla dovodit, že stavební povolení jí bude v souladu s příslušnými ustanoveními správního řádu do vlastních rukou doručeno a pokud proti němu hodlala brojit odvoláním, nelze ji vytýkat, že tak neučinila ihned po doručení usnesení městského soudu, ale vyčkávala řádného doručení stavebního povolení.

Stavební povolení však stavení úřad společnosti COMIMPEX, spol. s r.o. do vlastních rukou nikdy nezaslal a teprve po více než 5 letech jej stavební úřad dne 2. 10. 2006 vyvěsil na úřední desku. Po jeho vyvěšení podala společnost COMIMPEX, spol. s r.o. odvolání. Za této situace nezbylo žalovanému než shledat podání odvolání včasným.

To, že stavební povolení nebylo doručeno společnosti COMIMPEX, spol. s r.o. tedy představuje závažné procesní pochybení, které mělo vliv na hmotněprávní sféru této společnosti, a které zvrátilo stavebním úřadem vyznačenou právní moc stavebního povolení. Za této situace nezbyvá než souhlasit s názorem žalovaného a následně pak městského soudu o tom, že stavební povolení v době podání odvolání společnosti COMIMPEX, spol. s r.o. nebylo v právní moci a žalovaný tedy postupoval správně, pokud odvolání jako včasné podané projednal.

Stěžovatelé se v kasační stížnosti dále domáhají aplikace § 84 nového správního řádu, který upravuje odvolací lhůtu při neoznámení rozhodnutí a ochranu práv účastníků nabytých v dobré víře. Zdůrazňují, že v daném případě se dostávají do kolize práva stěžovatelů (a dalších vlastníků jednotek), kteří v dobré víře v právní moc rozhodnutí o povolení stavby činili svá jednání a úkony (realizovali stavbu, nabyli vlastnické právo k jednotkám v budově atd.) a práva společnosti COMIMPEX, spol. s r.o., do nichž bylo zasaženo tím, že této společnosti nebylo řádně doručeno rozhodnutí o povolení stavby. Tato práva jsou přitom zásadně rovnocenná a měla by jim být poskytnuta v zásadě shodná úroveň ochrany. Zpochybnění dobré víry stěžovatelů, které naznačila společnost COMIMPEX, spol. s r.o. s poukazem na skutečnost, že při doručování rozhodnutí společnosti COMIMPEX, spol. s r.o. mělo dojít ke spáchání trestného činu, není podle stěžovatelů na místě, neboť tato okolnost nebyla stěžovatelům známa.

Dle § 84 odst. 1 nového správního řádu osoba, která byla účastníkem, ale rozhodnutí jí nebylo správním orgánem oznámeno, může podat odvolání do 30 dnů ode dne, kdy se o vydání rozhodnutí a řešení otázky, jež byla předmětem rozhodování, dozvěděla, nejpozději však do 1 roku ode dne, kdy bylo rozhodnutí oznámeno poslednímu z účastníků, kterým ho správní orgán byl oznámil; zmeškání úkonu nelze prominout. Ustanovení tohoto odstavce neplatí pro účastníky uvedené v § 27 odst. 1. Neoznámení rozhodnutí se nemůže dovolávat ten, kdo se s ním prokazatelně seznámil. Na takového účastníka se hledí, jako by mu správní orgán doručil rozhodnutí s chybějícím poučením podle § 83 odst. 2 (§ 84 odst. 2). Při vedení řízení po podání odvolání podle odstavce 1 je třeba zvlášť dbát oprávněných zájmů účastníků, kteří byli v dobré víře. Odkladný účinek odvolání lze z vážných důvodů vyloučit (§ 85 odst. 2) i dodatečně (§ 84 odst. 3).

Stěžovatelé jsou si vědomi toho, že řízení o stavebním povolení je třeba posuzovat podle starého správního řádu, nicméně se domnívají, že k § 84 odst. 1 a 2 nového správního řádu lze přihlédnout jako k ustanovením obsahujícím návod a vodítka, jak interpretovat a aplikovat zásadu ochrany dobré víry ve vztahu k odvoláním proti rozhodnutím správních orgánů.

Městský soud se při hodnocení výše uvedených námitek omezil na konstatování, že *„dobrá víra nemá pro danou věc žádný význam, neboť nemůže být zhojena nezákonnost postupu stavebního úřadu, který předmětné stavební povolení opatřil doložkou právní moci“* a dále uvedl, že *„ustanovení § 84 nemůže být bráno v potaz vzhledem ke skutečnosti, že v daném případě je třeba postupovat dle zákona č. 71/1967Sb.“*

Ačkoliv je výše uvedené konstatování městského soudu stručné, nelze, než s ním souhlasit.

Jakkoliv nejde zcela vyloučit, že v konkrétním případě lze dovodit aplikaci principů (ochrany práv nabytých v dobré víře), výslovně obsažených v nové zákonné úpravě, též pro postup podle právní úpravy starší, byť zde výslovně nevyjádřených, nemůže k tomu dojít v nyní projednávané věci. Argumentace dobrou vírou stěžovatelů zde totiž nemá relevanci, a to jednak proto, že společnost COMIMPEX spol. s r.o. očekávala v souladu s usnesením městského soudu ze dne 13. 2. 2001, že jí bude předmětné stavební povolení doručeno a toto její očekávání nelze překlenout argumentem, že toto povolení obdržela s největší pravděpodobností jiným způsobem, tzn. neoficiálně. Navíc je daný případ specifický rovněž tím, že v procesu doručování této společnosti prokazatelně mělo dojít ke spáchání trestného činu.

Je proto namístě poukázat na právní názor obsažený v rozsudku ze dne 14. 5. 2008, č. j. 3 As 11/2007 - 92, kde se Nejvyšší správní soud vyjadřoval k argumentaci stěžovatele případnou právní jistotou jiných účastníků řízení či správních orgánů a tuto shledal právně irelevantní, neboť podle jeho názoru nemůže vycházet z protiprávního stavu. *„Případné škody z takové situace vzniklé pak jdou k tíži toho správního orgánu, který se předmětného jednání dopustil.“* K námitce stěžovatele, podle níž je předmětná stavba již po kolaudaci a je třeba poskytnout ochranu právům nabytým v dobré víře, uvedl, že *„ani zájem na ochraně práv takto nabytých nemůže zhojit (vyvážit) nezákonnost postupu správních orgánů“*. Aprobace takového postupu soudem by totiž v podstatě znamenala *„rezignaci na úlohu správního soudnictví jako jedné z hlavních záruk zákonnosti výkonu veřejné správy“*.

V rozsudku č. j. 3 As 11/2010 ze dne 21.7.2010 Nejvyšší správní soud zdůraznil, že *„odůvodňovat nerespektování zákona, pravomocných rozhodnutí nadřízených správních orgánů a rozsudků správních soudů faktickou důsledků nezákonného správního postupu považuje Nejvyšší správní soud za naprosto nepřijatelné.“*

Stěžovatelé se domáhají zrušení napadeného rozsudku taktéž pro nepřezkoumatelnost rozsudku z titulu nedostatku odůvodnění dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., neboť namítají, že z rozsudku není zřejmé, jak se městský soud vypořádal s jejich argumenty týkajícími se nabytí právní moci stavebního povolení na základě „faktického“ doručení stavebního povolení společnosti COMIMPEX, spol. s r.o.

Ani tato stížní námitka není důvodná.

Jak vyplývá z odůvodnění rozsudku, městský soud posuzoval, zda byl společnosti COMIMPEX, spol. s r.o. znám obsah stavebního povolení k datu tvrzeném v žalobě stěžovatelů, tzn. k datu podání stížnosti proti výstavbě areálu AGORA Flora (10. 11. 1998) a dospěl k závěru, že nelze najisto postavit, jaký rozsah stavebního povolení byl k tomuto datu společnosti COMIMPEX, spol. s r.o. znám. Pokud městský soud setrval a odkázal na závěry usnesení o zastavení řízení městského soudu ze dne 13. 2. 2001, kde městský soud rozhodl, že předmětné stavební povolení nenabýlo právní moci, reagoval a vypořádal se tímto de facto s námitkou stěžovatelů ohledně faktického doručení stavebního povolení společnosti COMIMPEX, spol. s r.o. ve dnech 5. 3. 1997 až 10. 3. 1997.

Jak již tento soud judikoval, přestože je třeba na povinnosti dostatečného odůvodnění rozhodnutí z hlediska ústavních principů důsledně trvat, nemůže být chápána zcela dogmaticky. Rozsah této povinnosti se totiž může měnit podle povahy rozhodnutí a musí být posuzován ve světle okolností každého jednotlivého případu. Podstatné podle názoru Nejvyššího správního soudu je, aby se městský soud ve svém rozhodnutí vypořádal se všemi základními námitkami účastníka řízení tak, aby žádná z nich nezůstala bez náležité odpovědi. Odpověď na základní námitky však v sobě může v některých případech konzumovat i odpověď na některé námitky dílčí a související.

S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud uzavírá, že se městský soud nesprávného právního posouzení doby nabytí právní moci předmětného stavebního povolení a včasnosti odvolání společnosti COMIMPEX spol. s r.o. nedopustil a není tak naplněn stížní důvod dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.. Současně Nejvyšší správní soud nezjistil, že by napadený rozsudek byl stížen tvrzenou nepřezkoumatelností pro nedostatek důvodů ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Kasační stížnost je tedy nedůvodná a proto ji zdejší soud zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Za situace, kdy Nejvyšší správní soud rozhodl věcně bezprostředně po doručení kasační stížnosti, nerozhodoval již samostatně o odkladném účinku, jehož přiznání se stěžovatelé dožadovali.

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto v souladu s § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelé, kteří neměli v tomto soudním řízení úspěch, nemají na jejich náhradu právo. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů příslušelo, náklady řízení nevznikly.

Osoba zúčastněná na řízení COMIMPEX, spol. s r. o., se sídlem Praha 3, Chrudimská 2364/4, nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, protože jí soud v tomto řízení neuložil žádnou povinnost (§ 60 odst. 5 s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. června 2011

JUDr. Ludmila Valentová
předsedkyně senátu